

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber chronicarum

Schedel, Hartmann

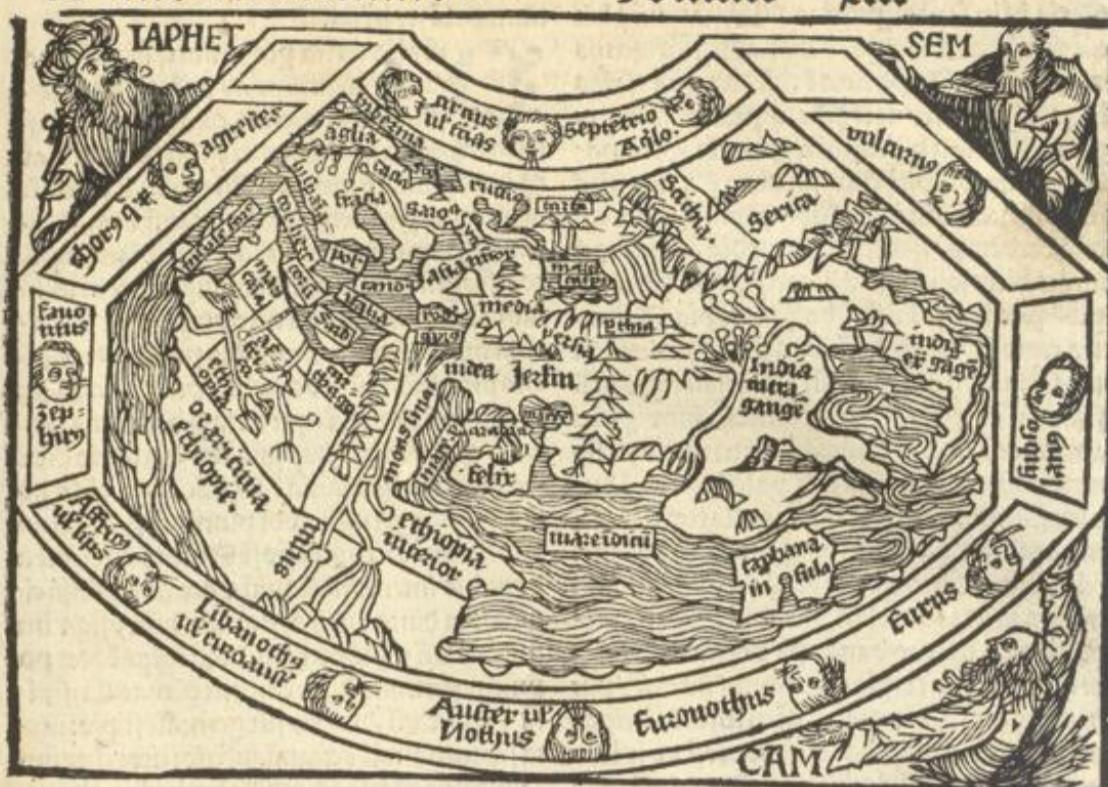
Augsburg : Schönsperger, 1497

Secunda etas mundi

[urn:nbn:de:bsz:31-51361](#)

Secunda etas mundi

Solium xiii

Unitor quattuor cardinales sunt. P:im⁹
Septentrionalis flat recens ab ore faciens frigorem
et nubes hinc dexter Circ⁹ niues et grandiones
A sinistris boreas pressingens. Secundus sub solanum
ab oriente patens vultutinus desiccans eurus nu-
bes generas. Tertius austus humidus fulmineus
Adieris euro austus calid⁹ a sinistris euro no-
thus tempestuosus. Quatuor zephyrus hyemē re-
solvens producens flores a latere affricus generas
fulmina et corpus nubila faciens.

De paucia Asie. Asia ex nomine cuiusdam mulieris est appellata sicut in orientis apud antiquos imperium tenuit. Habet ista provincias multas et reges. Paradisus terrestris locum in orientisibus cuius vocabulum ex greco in latinum vertitur. Hebraice eden dicitur quod latine delicie interpetatur. quod simul iunctum resultat ortus deliciarum. Est enim ex genere ligni et arborum pomiferarum constitutus etiam lignum vite in medio. Non ibi frigus nec estus. sed perpetua aeris tempies. de eius medio fons primum irrigat nemus totum. Dindiditur autem in quartuor flumina. ut per Genesimque huius loci post patrem est adiectus interclusus. India quae in asia est. ab indo summine dicta est quae per occidentalem clauditur. Hec a meridiano mari portretus usque ad orum solis. et a septentrione usque ad montem caucasm venit. Habet gentes mul-

tas et oppida. Insulam quoq; tephana gen-
mis et elephantis resertam. Crisen et argine at-
ro et argento secundas. Talem quoq; arborem
folijs nuniq; carentem. habet et fluuios gangē
et indū et hypanem illustratēs indos. Terra in
die sanonij spiritu saluber:ima. in āno bis me-
rit fringes. vice hyemis echefias patit. Signis
autem tincti coloris homines. elephantes inge-
tes. monocerōn bestiam id est unicornūm. pſi
tachum auem. ebenum quoq; lignū cinamo-
num piper et calatum illūtū quoq; ebū la-
pidesq; preciosos. berillos. crisopassos. adamā-
tem. carbunculos. ligures. margaritas. et vni-
ones quibus nobilium seminarum ardet ambi-
cio. Ibi etiam sunt montes aurei quos adire p-
pter diacones et grifhos et immensorum homi-
num monstra est impossibile. Solinus dicit.
dix credita est esse certa pars terrarum. Indi-
am liber pater ingressus est utpote q; indis sub
actis prim⁹ omnib⁹ triumphauit. Sunt et alie-
pnincie multe in asia. et reg videlicet Parthia
Assiria. Media Persia mesopotamia. Babi-
lon nomē ē in q; vībs babilo a q; nūcupata est
vībs tē nobilis ut caldea et assiria et mesopota-
mia in ei⁹ nomē aliquā trāsicuit. Arabia puin-
cia sic ē appellata. i. sacra. sic iterpata eo q; thus
riseros hēc odores Nitra et cinamū ibi hñan
Et ibi nascit fenix. Ipsa etiam dicitur Sabba

Secunda

etas

mundi

alemania zwicker.

Siria h; in se ples puicias. s. Comagenā phēciā t palestina cui⁹ ps ē indeā. absq; jariacenis t nabuchneis. In phēcia ē thir⁹ ad quā ysaias loquit̄. Judea et noīe inde appellata. s. eo q̄ reges ex illa tribū hūit. q̄ ibi regnauēt. Hec ē palestina regio q̄ pūs chanaā dicta ē a filio chāsine ex chanāor̄ gētib⁹ qb⁹ expulsis indee eas dñō hcedēte possederūt. In medio atq; indee ciuitatshierosolia Terra ē variap opū diues frigib⁹ fertil aqs illustr̄. balsam⁹ opia. Samaria regio ē palestine in q̄ citas pncipalis etiā dī samaria vbi cōt̄ tenuerūt sedē regni reges isrl̄. sicut i islm reges indee. hec ē media inter puiciam indee t puiciā galilee. sīlis ē terra indee i bonitate. Galilea puicia etiā palestine. Et ē duplex. s. supior t iferior. Pēapolis regio ē i cōfino arabie t palestine. quz cītatū. Sodōe t c. celesti igne p̄sūptaz. Elabatha a filio ysrahel noiata facet inter indeā t arabia. Egipt⁹ p̄i⁹ dī effea. ab egypto danay ſt̄e postea ibi regnate nomē accepit regio celi imbrub⁹ iſueta. t pluviaz ignara. Uilus solus ea cītaſlūs irrigat t inudatō sua fecūdat adeo copiose ut ipleat necessarijs mercib⁹ orbē terie. Scithia sicut et gothia magoth a filio Japhet fert̄ cognita. Hircena dicta ē a silua hircania. q̄ scithie subiacet. Albania calorepopuli sic noīinata eo q̄ albo crine nascant hoies Armēia vocata est ab armēo iasonis thesalali comite. qui armēia cepit. Hyberia regio ē asye ppe pōtū armēie. in hac herbetincture utilis nascunt̄. Capadocia vībs p̄pria noīanit hec ē in capite Sirie sita. Asia minor ab oriēte capadocia cīgīt. ab alijs p̄tib⁹ mari circūdāt. Et h; puicias istas bithynia frigia. galatiā. libiā. chariā. pāphilia ysauriā. liciā atq; ciliciā. Bithinia aut̄ in pōtū erordio a bitynio regenūcupata ē. p̄a t maior phrigia. Uicomedia vībs ē in ea vbi hanibal fugiēs venēi haustu aiām spirauit. Galathia a priscis galloꝝ gētib⁹ a quib⁹ extitit occupata. Frigia dicta ē a frigia europis filia h; et dardania a dardā ionis filio dicta ē. h; regio troya dicta ē quā ex suo noīe appellauit tros troy anoz rer. due aut̄ sūt frigie maior et minor. Maior frigia smirna h; Minor vō yliū et lichaoniam. Pāphilia cilicie sociat. ysaria ex situ loci dī cogomimata. q; vīdiq; apta auratū flatibus pateat. metropolim vībē sēlēciā h; Cilicia aſtlice qdā nōnē traxit matrē vībium h; tarsum Licia at sic nominat̄ eo q̄ ab oriēte sit iūcta alie. ibi ē mōs ille mirabil chymera q̄ nocturnis estibus signem exolat sicut in Sicilia ethna. et

Ealia tertia pte mūdi q̄ dī Europa. Europa quippe ab agēoris regi libie filia nomē accepit. quā iupiter ab afrika rapeā cretā aduerit. et p̄iē tertia orbis ab ea denōianit. Incipit a flūine thānai. descendedē ad occasus p̄ septētrionale oceanū vīsq; ad fiues hyspanie. ps orientalis et meridiana a pōto p̄surgens. tota mari coniungitur et in insulas cades finit. Prima europe regio est Schithia inferior que a meothidis paludib⁹ incipiens inter dāubis t oceanū septētrionale vīsq; germania p̄origit̄. que tera p̄ barbaras gentes a quib⁹ inhabitat̄ gnāliter barbaria dicit̄. Hui⁹ ps prima alania ē. p̄ hācdacia vbi t gothia. deinde germāia vbi plurimā p̄iē Suevi insoluerūt. Germāia post Scithiā inferiorē a danubio inter renū flūniū t oceanū p̄dusa cīgit̄. terra diues viriū ac populis nūerosis t immāib⁹. Vī t propter fecūditatē gignēdor̄ populor̄ germina dicta ē. mittit gēmas Cristallū t Siccīnū. duo vō sūe germāie supior̄ iūta septētrionale oceanū. inferior circa ihenum Provincie at̄ quas dāubis a batharico ad mediterraneū mare se cludit̄ sunt. prima messia a messiū p̄nōia postq; rethic⁹ frugib⁹ ferar̄ qui escipit galliā belgicā. deinde traciā. tracie tirias iaphet fili⁹ nomē dedisse phibet. Alij seu icīa in colaz traciā appellataz dixerūt. Huic ab oriēte cōstātinopolis opposita ē. ab occasu macedonia illi subiacet. cui⁹ regionē olim diuersaz gētū populi mesi. gethe. sarmate scithe t alienatōes incoluerūt. Grecia a greco rege dicta ē. qui cīctā illā regionē incoluit. sūt at̄ provincie grece plures. t q̄z prima ē ab occidēte dalmacia. deinde epir⁹ inde elladas. inde th̄salia. in dī macedōia. inde achaia. t due in mari cetera t cīclades. Illiric⁹ aut̄ generaliter t oīs grecia t dalmacia a delim marina illi⁹ provincie citate dīcta ē. Epit⁹ a pīro achillis filio dī. c̄ ps chōna est. que an̄ mollossa est dicta a mollosō filio pīri quē de andromaca habuit. Ellades dicta est a rege ellenadīchalionis t pīthi filio. a q̄ pius greci ellenes nūcupati sunt. Ilsa est t athica ipsa est vera grecia. vībi fuit athenas ciuitas mater litteraz t philosophor̄ nutrit̄ q̄ nihil habuit gratia clariss aqz nobiliss. Ellades at̄ due sunt prīncie. s. Boetia sic dicta a boñe. ibi thebe cōstructi sūt. in q̄ oīm ciuitia bella detonuerūt vbi nati sunt appollo et hercules. maior ille th̄haban⁹ peloponīs. sc̄a ps ella

Secunda etas mundi

dis a pelope rege athice vocata ē. Tesalia a the salo rege dicta ē. multa sūt i thesalia flūia et op pida. int̄ q̄ p̄cipua ē thesalōica ibi ē et mōs p nasus q̄dā appollini p̄seccē. In thesalia q̄ t̄ p ma fuit achil p̄mū solidi aurei fēti sūt. domā doz q̄ eq̄ū v̄sus p̄mū iuēt̄ ē. Macedonia a ma macedo q̄ fuit de n̄chaliōis nepos mēn̄ n̄cēmē accepit. Postq̄z ibi accepit p̄ncipatū q̄ p̄mū cīnia thia dicebat. q̄ p̄finis ē a septētriōe emathie pa tria alerādi magni regio vēis aureis et argēteis optia. Mōs olip̄ i ea ē ita alt̄ vt in cacine eī nec vēti nec nubes sentiat. Achēia ab achēo re ge et v̄ibz p̄nīcia appellata ē. hec pene i sūla ē h̄ caput ē choith̄ grece de archadia sin̄ ē a chae ip̄a ē t̄ sicōia a sicōe rege q̄ t̄ regnū sicōi orū ē dicit̄. h̄z ab estō lapidē q̄ sel accensns n̄līq̄ ext̄guit̄. Pānoniā ab alipib̄ agpēnimis dicta ē. q̄b̄ ab italia secernit̄ regio fortis et solo leta. Hyster flūi vocavit q̄ terrā illā i flūit̄. I p̄ ē d̄ aubib̄. h̄z at̄ a septētriōe pānōia. italīa oli a grecis pplis occupata maḡ grecia n̄cupata ē dēde a reḡ noīe saturnia mor et latit̄ di cta. eo q̄ saturn⁹ a ioue sedib⁹ suis pulsus ibi la uerit̄. Postrēo ab ytalō siculorū rege ibi regnā te n̄cupata ē. terra oib⁹ reb⁹ pulceria et ferti lis. pabuli v̄bteat̄ ḡtissima. h̄z lac⁹ venatū. altū nū at̄ lucernū. flūios eridanū. tibetī et rēptētes fōrib⁹ baīas. Gignit gēmas sericū. et coral lū. et ligurit̄ boā q̄s sc̄pēt̄. ytalīa at̄ et hispāia idcirco et hispīe dicte sūt. eo q̄ greci hespo stel la nauigēt̄. et i ytalīa et i hispaniā q̄ hac rōenīs cerum̄. aur hespīa solā dicis et f̄cas ytalīa aut addis vltimā et siq̄es hispaniā q̄ i occidētis ē fi ne. Tuscīa ps ē italie. Umbria v̄o ps tuscīe. um briā v̄o dicta vt historie narrat eo q̄ t̄pe aq̄se clā dis ymbib⁹ sup̄fuerit. Est em̄ i turgis appanni uis sita mōtisi t̄pe ytalie iuēta meridiē. Etruria ps ē italie dicta eo q̄ eī finis iedebat v̄sqz ad ri pā tiberis. rome oīm fines vni⁹ em̄ tibis ripa te nebāt̄ h̄z et thūscīa. Tuscīa at̄ a freqūtia sa crīficij et thūris dicta ē. illic et auruspīcia dicta ē. iuēta. Apulia ē vbi brūdusū quā tholi se cuti dyppmenē ducē p̄siderit̄. Lāpania p̄nīcia italie h̄z terras hyeme oī estateq̄ vñātes et sol ibi mitis. ḡta tēpīes. aci pur⁹ et blād⁹. Gallia di cta ē a cādōre ppli. gala ē grecē latīe lac̄dr. mō tes em̄ et rigo. celi ab ea p̄ces oī ardōre exc. iudūt̄ q̄ sit̄ vt cādōr. ppli iū colere. hāc ab oriēte v̄pīū iuga tuēt̄. ab occasiō ocean⁹ icludit a meridiē p̄nīcta pīrenei. a septētriōe rhēni flūeta at̄ germāica. cui⁹ initii belgīca finis aqtanīa ē. re gio ē gleba v̄beri ac pabulosa ad v̄su aīantūz.

Solum xiii

pta. flūmib⁹ q̄z et sōtib⁹ irīgūa p̄fusa duob⁹ magnis rhēo et rhōdō flūib⁹. Belgis at̄ ciuitas ē gallie a q̄ belgīca p̄nīcia dicta ē Cīsalpīa q̄ circa alpes et ālpiā q̄ ultra alpes. Retia q̄ iuēta rhēnū. Aqtāia at̄ ab obliq̄is aq̄is lige ris flūis ē appellata. Hispania p̄us vbi ybero ammē hiberia n̄cupata ē. postea ab hispāo hi spāia vocata I p̄a ē et hespīa ab hespo stella oc cīdētali dicta. Sita ē at̄ iter gallīa et affrica. a septētriōe p̄tēcīis mōtib⁹ clausa. a reliq̄s p̄tib⁹ vndiq̄ mari cōclusa. salubritate celi eglis oīm frugū gūlib⁹ fecīda gēmarū metallorūq̄z ditissima iterflūit̄ ēa flūia maḡ bet̄ iuē. ybe ris et taḡ. h̄z p̄nīcasser. Lāraconēsū. cartha gīnesē. Lūsitāia. Galiciā. Bethicā et trāffre ta i regiōe affricē tingitanā. Due sunt aut̄ hispanie. anterior et exterior.

De affrica alia p̄te tertia mūdi affrica sic noīatā qdā ext̄māt̄ q̄i africā eo q̄ sit̄ apta edo vel soli et sū horrore frigoris. Allij affrica dicit̄ appellari ab uno ex postris abrahē d̄ cethura nato q̄ dicit̄ ē affer. icipit at̄ a finib⁹ egip̄i pḡes iuēta meridiē p̄ ethiopiā ad atlātē mōrē. a septētrionali parte mari mediterrāeo claudit̄ cōicta h̄z p̄nīcias libiā ci rinēsē. Pēthāpoli. Bisantiū. carthaginē. Vni nīa Mauritanīa. singitanā. et circa solis ardo re ethiopia. Libia cīrenē p̄i pte affricē p̄ma ē a cīrene vībe metropolis. q̄ ē i eī finib⁹ n̄cupata Pētagolis dicta ē a. v. cītātib⁹ ibi exītib⁹ magnis. iter q̄s sūt p̄tholomaida et bernice sic de nobate a regib⁹ suis. Gethula ps affricē medi terranie. Mauritanīa dī a mauro qdā nomē est grecī. latīe sonās nigri. vñ a nigredie p̄pli hētantis dicta ē Tīgitāa a tingi metropolitana ilī. p̄nīcie citate dicta ē. Hec regio gignit feras symias dracōes. strūtōes. et oīi elephātes n̄c so la india hos peuit̄. garramantis ab oppido dicta garrania ibi ext̄nt̄. Ibi ē fōs q̄ friget calore diei. et calet frigore noctis. Ethiopia dicta ē a calore pp̄lōt̄ q̄s solis vīcitas toret̄. Est ibi ingēs est̄. nā q̄cqd ibi ē sub meridiā cardie ē plū rimas h̄z gētes diuerso vultu. et mōstrīosa spē horribiles serliq̄s et f̄pēū multitudine referta. Ibi rinocerata bestia et camelopd̄ dracōes in gētes et q̄tū cerebro gēme et rāhūt̄ iacīct̄ et et crisopassos ibi iuēt̄. et cīamomū colligīt̄. Due sunt ethiopicē. vna circa ouīi solis altera circa occasiō i naturātāia. Extra tres p̄tes orbis. q̄rta ē ps trāsocceant̄ iteriore in meridiē q̄ solis ardorib⁹ nob̄ incognita ē. i cui⁹ finibus antipodes fabulose habitare dicuntur.

Secunda

etas

mundi

Linea cristi
Noe patriarcha

Nostri filius Iamech decimus ab Adam. cuius anno sexcentesimo pri-
mo hoc est anno mundi. M. sexcentesimo. xvij. incepit secula etas na-
tus est anno patris sui centesimo octogesimo secundo gen. v. Mundi
vero. M. lvi. iurta he. ve. sed sicut Orosium Bedam. lxx. interpie. anno mu-
ndi. M. xc. clx. et interpretatur requies sicut yido. et Rabani. ubi supra Ab-
eo quod sub illo oia retro queritur per diluvium. Hebrei tamen dicunt quod idcirco re-
quies interpretatur. quod primus inuenit arat arandi terram cum animalibus.
Ideo dicitur Gen. v. Ipse consolabitur nos ab opibus. Et prius foderunt
soli homines agrum. sed postquam animalia arare ceperunt. fuerunt homines al-
leviati. ideo etiam dicitur. quod Noe erat vir agricola.

Amemone commendandum est. quod de ipsis tribus filiis Noe scilicet Cham
et Japhet. lxxij. gentes precreate sunt. ut per Gen. x. Hax autem genti-
um vocabula partim manserunt. ita ut hodieque apparere. Unde su-
erint derivata sicut ex assur assyrii. et ex heber hebrei. Cham et filius Noe
partim ipsi vestigata mantata sunt. ita ut vir ho-
mines doctissimi antiquissimas percutantes hi-
storias nec omnium sed aliquarum ex ipsis originem gentium recipere
potuerunt. Et si omnia considerentur plura mutata quod manentia no-
mina apparent.

Este Jonichus fuit quartus filius Noenatus est tertio anno
post diluvium de quo Moyses tacet. Sapiens primo astro-
nomiam inuenit et quedam futura preuidet et maxime de
orum quattuor regnum et eorum occasu. Cumque pater dedisset ei
munera inquit in terram Ethan et habitavit ibi gentem constituens.
Hec enim Eliopolis. id est solis terra est ad quam non nulli filiorum Ia-
phet viri clarissimi accedentes civitatem ipsi Jonicho extrinserere. Hic fer-
tur consilium dedisse Clemroth quomodo regnare posset. fuit autem vir
ingenio eminentissimus et astronomus permatimius. qui omnium side-
rum cursus et stellarum habitudines contemplatus fuit. Quia quidem disciplina ut
dictum est oritur piter et occasum quattuor regnum principalium preuidit et
docuit huic autem mortuo eorum filius successit.

Quis filius chama et quod ut Josepho in primo antiquitatis libro placet.
Ethiops fuere. Huius primi a semetipsum et ab asiam chusei voca-
bat. In ethiopes et a quod ethiopia regia hec pruincia in mau-
ritania finib[us] est. In quod vestes sunt solidudines orientem versus. Chanaan Thius quartus filius chama
primus filius chama et quod chanaei et haemorrhoides filios quod possederet terrena chama
habuit. iiii filii. cum vero
naneorum quod nunc terra di promissionis quod nunc indea nuncupatur et ab eo chama
nanea. Sidon a quod sidonius. Ethes a quod etherei. Et Iebusensis a quod iebusei quod
rum duos fuit irsim. Amoreus a quod amorei. Gerse a quod gersei. Eueus a
quod euei. i. gabotide. Arche a quod archas oppidum habebat in tripolim in radi-
cibus libani situ Cine Aradi a quod aradi quod aradi insula possederunt
angusto fero et phoenicis litore separatum Samarites a quod sirie nobilis ci-
vitatis vocal acolis. amathus a quod amathite Phut. 2. filius chama et libia
affrice regio et libici populi quod incipit ab atlante mauritanie monte. et ab
edo regio phutum appellata est. Nassaram. 3. filios a quod Agyptum exorti
sunt et h[ab]it. v. filios. egyptum enim ab hebreis mersi vocabatur a mersisto qui princeps fuit egyptus.
Lydin a quod lydi populi et a quod lydia pruincia nomine accepit pruincia in minori Asia. In quod ephesus
Johannes apostoli sedes Ananima quod ananias et laobim a quod cubari et alios qui natores iuste habent
qui bello ethiopico submersi vesci ad obliuionem pereritorum nominum pruenerunt. Nassaram fi-
lius Cham. 3. et se septem protulit nationes quorum sexta per cesolium natione scilicet palestino-
rum quod mo palestini dictum populi et palestina pruincia hic in sitia est arabie contremixa dicta
a philistea vnde philistae. Tertium a quod philistium Tellus sabathae qui nominans a greci assaphae

Amemone cōmendandum est. quod de ipsis tribus filiis Noe scilicet Cham
et Japhet. lxxij. gentes precreate sunt. ut per Gen. x. Hax autem genti-
um vocabula partim manserunt. ita ut hodieque apparere. Unde su-
erint derivata sicut ex assur assyrii. et ex heber hebrei. Cham et filius Noe
partim ipsi vestigata mantata sunt. ita ut vir ho-
mines doctissimi antiquissimas percutantes hi-
storias nec omnium sed aliquarum ex ipsis originem gentium recipere
potuerunt. Et si omnia considerentur plura mutata quod manentia no-
mina apparent.

Este Jonichus fuit quartus filius Noenatus est tertio anno
post diluvium de quo Moyses tacet. Sapiens primo astro-
nomiam inuenit et quedam futura preuidet et maxime de
orum quattuor regnum et eorum occasu. Cumque pater dedisset ei
munera inquit in terram Ethan et habitavit ibi gentem constituens.
Hec enim Eliopolis. id est solis terra est ad quam non nulli filiorum Ia-
phet viri clarissimi accedentes civitatem ipsi Jonicho extrinserere. Hic fer-
tur consilium dedisse Clemroth quomodo regnare posset. fuit autem vir
ingenio eminentissimus et astronomus permatimius. qui omnium side-
rum cursus et stellarum habitudines contemplatus fuit. Quia quidem disciplina ut
dictum est oritur piter et occasum quattuor regnum principalium preuidit et
docuit huic autem mortuo eorum filius successit.

Quis filius chama et quod ut Josepho in primo antiquitatis libro placet.
Ethiops fuere. Huius primi a semetipsum et ab asiam chusei voca-
bat. In ethiopes et a quod ethiopia regia hec pruincia in mau-
ritania finib[us] est. In quod vestes sunt solidudines orientem versus. Chanaan Thius quartus filius chama
primus filius chama et quod chanaei et haemorrhoides filios quod possederet terrena chama
habuit. iiii filii. cum vero
naneorum quod nunc terra di promissionis quod nunc indea nuncupatur et ab eo chama
nanea. Sidon a quod sidonius. Ethes a quod etherei. Et Iebusensis a quod iebusei quod
rum duos fuit irsim. Amoreus a quod amorei. Gerse a quod gersei. Eueus a
quod euei. i. gabotide. Arche a quod archas oppidum habebat in tripolim in radi-
cibus libani situ Cine Aradi a quod aradi quod aradi insula possederunt
angusto fero et phoenicis litore separatum Samarites a quod sirie nobilis ci-
vitatis vocal acolis. amathus a quod amathite Phut. 2. filius chama et libia
affrice regio et libici populi quod incipit ab atlante mauritanie monte. et ab
edo regio phutum appellata est. Nassaram. 3. filios a quod Agyptum exorti
sunt et h[ab]it. v. filios. egyptum enim ab hebreis mersi vocabatur a mersisto qui princeps fuit egyptus.
Lydin a quod lydi populi et a quod lydia pruincia nomine accepit pruincia in minori Asia. In quod ephesus
Johannes apostoli sedes Ananima quod ananias et laobim a quod cubari et alios qui natores iuste habent
qui bello ethiopico submersi vesci ad obliuionem pereritorum nominum pruenerunt. Nassaram fi-
lius Cham. 3. et se septem protulit nationes quorum sexta per cesolium natione scilicet palestino-
rum quod mo palestini dictum populi et palestina pruincia hic in sitia est arabie contremixa dicta
a philistea vnde philistae. Tertium a quod philistium Tellus sabathae qui nominans a greci assaphae

Secunda etas mundi

Solum

xv

Regina h̄z duos filios & sabatha antiquo vocabulo pdidere. ab his ethiopice ḡtes. ethiopia in occidentali plaga descedisse putant. Sabaa & q̄ arabes. Dadan & q̄ Ethiopes. Enia sc̄s filiorum ch̄ filij chā fuit. & q̄ einleit q̄ nūc Getuli appellat̄ pp̄li. s. q̄ in remotiorib⁹ aphrice ptib⁹ habitare p̄sueuerūt. Saba & q̄ sabe⁹ al'sabe⁹ & hij arabes ut scribit Joseph⁹ appellat̄. s. libāo & atī libāo p̄mōrāt̄ & ab isti⁹ arabia regio dicta quā solin⁹ sacra iterptat̄. Tēbroth fili⁹ ch̄ filij chā ḡgas q̄dē & vasto corpū cēt int̄ filios filiorum noe audacissim⁹ apud babilonios permanens tyran⁹ nūdem pūnus exercere cepit.

d i

Secunda

Caina

etas

Salme

mundi

Methus

Regina

Dadan

Sabaa

Quartus Mel

Tertius Gethel

Scds Hus

Hec primus filius Noe natus est anno patris sui quinquagesimo. mundi vero secundum septuaginta interie. 2244. secundum hebreos. 1658. hoc est anno chii sti nativitatem. 2957. anni vice eius fuere. 600. Iste Sem biennio post diluvium genuit Arpharat. et fecit suisse mel chischedch qui primus post diluvium condidit Salem vibem ipsa est Hierusalem et ab eo descendedunt generatioes vigintiseptem. Protulit autem Sem quinque filios e quibus Sem. i. si. Persia quinq; singulares prodire gentes. noe vero eius Cuius primogenitus Elam a quo datus est per seipsum principes. Sem autem anno Centesimo vite genuit Arpharat. et alios filios et filias et mortuus est.

Ste Assur secundus filius Sem a quo Assiriorum pullulauit imperium. quia nolebat rebellare contra deum in edificatione turris Babel cum nembroth. Ideo fugauit de terra Sennaar. ad aliam regionem longinque prius non habitatam: que ex eius nomine vocatur Assiria. et edificauit ciuitates que Elam. i. si. sem. Arpharat. iii. si. sem. postea vocata est Urimiu. que fuit metropolis totius regni assiriorum. Iste populus semper crudelitatis infamiam habuit.

Arpharat tertius filius Sem natus est anno mundi secundum hebreos 2279. secundum septuaginta interie. 2279. Virit autem annis trecentis triginta octo et mortuus est. Ab isto Assir. ii. si. noe Luth. 4. a quoldi Ara habuit. quatuor filios Primus Hus

Scds Hus

pharat emersere chaldei a quib⁹ ⁊ Caldea re-
gio appellata est. Hec in asie pribus est. Ara-
bie contermia longe plana ⁊ sōtū indigna
in qua babilon fuit magna.

Aram q̄rtus fili⁹ Sem. habuit quat-
rum metropolis damascus in hebreo
Siria dicit Aram. Primus filius Aram fuit
hus traconitidis regionis, que est inter pale-
stinam ⁊ celestie. in ea est hus terre iudee con-
tra mias ex qua Job propheta ortu⁹ habuit.

Necū plantasset vineam bibensq; de
vino inebriatus iudatus iacuit in ta-
bernaculo. vidensq; chan vereda pa-
tris annunciat duobus fratribus suis qui im-
posito pallio humeris operuerunt patris vete-
ra aversisq; oculis virilia eius non viderunt. Vnde igit volēs maledicere chā quē de⁹ bñdixit ma-
ledirit chanaan filio chā p de risione chā p̄is eius. de his in superiorib⁹ fit mentio.

Taphet tertii fili⁹ noe h̄z septē filios q̄ ⁊ europam sortitus est. Iste Japhet a patre bene-
dic⁹ est ppter ingenuam nobilitatē dilationēq; ei⁹ de precabat. ⁊ ab eo descendetū gene-
rationes. x. Septem autē gentes p Japhet filios institute fuerūt. Gomer primoge-
nitus iaphet in europā veniens gomeritas insiuit. q̄ postea a grecis galathe nūcupati sunt. ⁊
a quib⁹ galatia regio. Hec q̄ppē hyspanie ⁊ lusitanie cōterminia quā ⁊ meridie habet. Ab oc-
cidēte vero ⁊ septētrione oceanū. Et ab oriente flumine sequane ⁊ germanie p̄uincias. Gomer
ergo prim⁹ fili⁹ Japhet a q̄ galathiq. ⁊ h̄z tres filios. Primi⁹ astans a q̄ sarmacia. h̄j scithaz
hoies sunt in paludis meothidis p fundo habitates q̄ ex illis regio est infelibus arbouib⁹ reser-
ta. Scōs Riphath alraphaa a q̄ paphiagones ⁊ paphlagonia nomē accepit. hec ē minoris
asie regio. Terti⁹ tegorma a q̄ friges emersere. ⁊ a qd⁹ frigia minoris asie puicia p̄gmiata fuit q̄
postea dardāia. deinde troia p̄gmiata ē. Scōs si. iaphet magog a q̄ scithe ⁊ a qb⁹ schia ⁊ gothia
nomē hūere. Terti⁹ medar sine made⁹ a q̄ medi a qb⁹ media regio nomē fortita ē q̄ ē assyrie ⁊ p̄sie
vicina. Quart⁹ si. iaphet iana a q̄ greeci. hic. iiiij. genuit filios iste cōdidit iones grecos ⁊ a quibus
mare ioniu⁹ nomē accepit. ionia ei⁹ gre Japhet. Funda vro. p̄la q̄ula cethina dcta fuit de q̄ cir-
co regio fuit iter caria ⁊ eolia q̄ nūc. Quarto⁹ do-
Thurhia dī. Prim⁹ helissā a q̄ heli-
sei q̄ postea eolia ⁊ greci nūcupati st-
a qb⁹ colia insula in siculo mari. xx
passiu⁹ milib⁹ ab italia distare dicit.
Scōs thars⁹ q̄ i miori asia tarbos co-
didit q̄ antiquit cilices dicebantur i-
de p̄uicia cilicia pauli apostoli pa-
tria. Tertius thaisa al cethim a quo ci-
Gomer Ascanes Riphath Thessouma Magog

d q

Secunda

Medar v'l madeo Janaan

etas

Eisan

mundi

Tharsis

Tharsa

Dodaim

Thubal

Mosoch

Thyras

Linea Christi

Jectan

conuges

SAlle q' t cayn dicit. Lc. iii. sante
itelligedo vt ifra ubi thare filio
arpharat nae ē āno prius sui. xxx
v. cōpleto. Gen. xij. Mūdi vo. 2379. h ci
uitatē sale pmo edificauit imponēs ei no
mē suū. que postea irlin ē appellata. virit
aut̄ ānis. 433. ab isto sarmate q' t inde p
dire q' pnum indiam incoluere

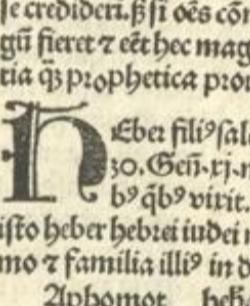
Avgu. xvi. de cini. dei dicit. Pest bñdi
dicit̄ filioꝝ. Vlo asqz ad abraā nul
la sit mētio aliquꝝ iustor. nec eos tū defuis
se credideri. s̄ si oes cōmēorarent nimis lo
gū fieret t̄ eēt hec maḡ hystorica diligē
tia qz prophētica prouidentia.

Sale

Heber

Elimodach

Hebei filioꝝ sale nat̄ ē āno prius sui
30. Gen. xij. mūdi vo. 2509. die
bꝝ qbꝝ virit. 467. āni fuere Ab
isto heber hebrei īdei noiati sūt. nā in do
mo t̄ familia illioꝝ ī diuīsiōe lignaꝝ sola

Aphomot

heba ligna ēmāsisse dī q' etiā ān diuīsiōe

lignaꝝ nō dicebat heba. s̄ hūana simplr
q' oes hoies a mī principio vtebat. addit
tū Angu. q' sīm opinōne q'rūdā hebi di
cunt ab Ab:ahā cniꝝ opinōis ē burgesis
Mat. xxi. vbi vult q' hebrei dicunt ab heb
denominatōe pprūj nois. s̄ ab Abraā er eo
q' abrahā veniēs de Mesopotāia veit p
flumē iō dicebat hebreo. i. trāflumia kido
oes eiꝝ posteri. ac sequētes fidē eiꝝ dicebat
hebrei. sicut illi q' veniūt de vleramōtāis
ultra montani dicunt. Ptz igit̄ vtrāqz assertōs bene valere.

Phaleg

Secunda etas mundi

Solum xvii

Regan filius phaleg natus est anno mundi 2643. vixit annos 239. hic fuit filius heber sic dictus. qd; in diebus eius facta fuit confusio linguarum quia ipse diuinus sit ab aliis. quia in domo sua mansit lingua pristina qd; in ea conspiratione non fuit. Und fuit Augustinus in hoc non paruum iusticie vestigium apud aruit qd; ista dominus libera fuit ab hac pena. quasi non fuerit particeps in culpa. Et nota sum eundem. qd; numerus linguarum fuit sum numerum generationum. sc. 72. Auctus autem est numerus gentium. multo amplius qd; linguarum. nam in una lingua plurimas gentes nouimus.

Regon vel Regan filius phaleg natus est anno mundi 2773. anni vite eius fuere triginta duo. Cum tempore templorum multa primariae constructa fuisse referuntur. Et quidam gentium princeps adorari coperunt. Scitharum qd; regnum dicitur exortum.

Nomina gentium quae in palestina meropoli iudeorum primus Jebus. postea salé. tertio hierosolima. ultimo helia dicta. Cuius urbis primus pector fuit (ut Josephus testatur) Canaan qd; iustus appellat erat rex. et hunc melchisedech sacerdos dei altissimi dicebat. qd; ibidem phanum edificasset illud solinam appellata. ut solini fuerint populi tuta licia qd; homerus pugnatissimos. et a bellerophonte deuictos dicit. et in montibus hitasse. et cornelius tacitus cum deindeorum origine opinionem narrat ait. Aliq; clara iudeorum initia salios carnis celebrata hodiernae gentes comedit. ut in urbe solini nomine seculum regnante hitatio fuit. Nec iuste iudeorum princeps eos cananeos seu iebusenos appellare potuit. David iudeis expulsis cum civitate redivicasset eam hierosolimam. i. munitissimam nuncupauit. Huius urbis situm et munitio petrosa erat. et triplici muro cingebatur que ut Strabo ait iterumque absundas extensis duobus oino sicca fossa habebat lapide excisa. et pedum profunditate. latitudo vero. cc. l. Lapide autem exciso ducta erat celeberrimi templi mensa. hec ursum longe clarissima urbis orientis supra duos colles erat posita iterumallo discretos in qua domus crebrie desinebat collum alter qd; superior citas excelsior et in pluritate directior castellum dicitur. alter qd; inferior sustinet civitatem undique declivis est vallis in medio ad syloam pertinet ita fontem qui dulcis est vocabant. firmissime ac dasid salomonis aliquo-

d. 17

Secunda

q; in terra regū opa ornata fuit. agrippa etia; p̄e ciuitatē addiderat et cingerat. exuberās em̄ m̄ltitudine paulatē extra menia sp̄ebat. noīata ē ps andita noua citas. oē at ciuitatē i giro spa ciū. rrr. et trib⁹ stadijs finiebat. et sic i toto admirabilē. tert⁹ mur⁹ admirabilior ob excellētiā turrī q ad septētrionē occidētēq; surgebas i angulo. d̄q sole orto arabia p̄spici poterat et ma re usq; ad fines hebreoz. et iuxta eā turris yppi co. et due q̄s herodes in atiq muro edificauerat Mirabil fuit lapidū magnitudo ex secto mar more cādido ita adunati ut singule turres singula sara viberent. h̄is i septētrionali p̄te aula regia p̄statissima iungebat. Muro alto cincta ac varietate satorū ornata. Multe deniq; porti et p̄ circlū flere colūneq; i singulis q̄ iter eas sub

etas

mundi

dīo patebat spacia vbi erāt viridaria cū cister nis eneis. qb⁹ aq effūdebat. pudet dicere hec regia q̄l fuerat cū flāma ab itestinis isidiorib⁹ oīa p̄sum̄. De ei cīdio tñ h⁹ regie vīb̄ ifter⁹ p̄tebit. vīb̄ at sacrā reddidit mōis t̄p̄. plaq; sa cra i eo loco vide possim⁹ amnē. s. q̄ loc⁹ ērps tēplū seu tēpli ruina i q̄ docuit. locū vbi cū summa hūilitate passus ē corp̄t nos aī passiōib⁹ libaret. sepulcr̄ vbi sanctissimū illū corp̄ subſtit. et vñ ascēdit i celū q̄ ad iudicium reuersur⁹ cēdit. vbi rēt⁹ et fluctib⁹ ipauit vbi deiq; elegit idōctos atz ipios pīscatores. q̄p hāis et rhetibus pīscare ipatos et reges gētū. vbi cecos illuiauit. lepios mūdauit. paliticos ererit. mortu os suscītauit. Multaq; et alia que longe p̄seq̄ tediosum esset. cū ex euāgelio nota sint.

Hierosolima

Thi tres principes Jectan. s. Clembroch et Suphena Itā fra Clembroch Suph cum suis populis formidantes dilūmū iterum posse ter phaleg pīcēs na de Ja inundare conuenerunt in campum Sennac. dicentes de sem de chā p̄het adūnicē. Edificemus turrim cuīs altitudo p̄tingat usq; ad celum et. Gen. xij. Deus aut̄ vidēs q̄ nō cessarent a stulto suo consilio p̄fundit eoz linguas. et ita faciū est ut per totum mundum dispergerentur.

Tūlīum regni Clembroch fuit babilon qui post confusōnem linguarum Persas adiūt. regno relicto filio suo Belo. Augustinus vero dicit eum inde fugatum esse. et q̄ filii Assir regnum illud obtinuerunt usq; ad annos centū triginta quinq;.

Secunda etas mundi

Solium xviii

Este Belus dicit regnasse in obscuro. qā patruū dominii habuit. Et p̄m⁹ fuit quē error ppli dei putatit. Vñ diuersē gentes diuersimode cū appellant. s. bell. baalim beelphe gor beelzebub.

Lathalagum re-
gnum assirior
Belus primus

Hic oriumē plura regna. p̄mo scitaz qđ licet sit vetustissimū. tñ int̄ p̄ncipalia regna nō cōputat. Vñ ppter illi⁹ rudita tē regio illa barbarica ē appellata magna valde. q̄ meotidis paludib⁹ incipies inter danubii ⁊ oceanū septentrionale vscq ad germaniaz portigie. Et est prima ps europē gothi vngari ⁊ dani sunt de his. Sedm regnū massagitar̄. Tertius sichio mor⁹ de quo varro velut antiquo ip̄e erosus pue nit ad athenienses. deinde ad latinos. Quartū egiptioz de quibus in sequenti folio

Secundū Augu. Inter cetera regna duo sunt clariora assirior̄ ⁊ romanor̄ tempib⁹ ⁊ locis ordinata ⁊ distincta. Illud pri⁹ in oriente. alind in occidente surrexit. atqz in fine illi⁹ initium huius fuit. Secundus iugur rex assiriorum ⁊ primus monarcha fuit Ulinus qui libidine dominandi vicinis suis bella intulit. quos ppter bellandi imperitiam cito subegit. Totamq; Asiam facile obtinuit. Et sic factus est primus orientali⁹ monarcha. hic civitatem magnam Uliniuen. quaz assur edificauerat ampliavit. Et ex nomine suo appellavit Uliniuen. hic pri⁹ fuit inventor ydolatrie ex eo q̄ patris suo Bolo mortuo ymaginem in leuimentum doloris sui fecit. pcedens omnibus reis q̄ ad cā confugerant securitatez. et sic odorati cepit Cuius exemplo et alij huiusmodi homines ymaginez fecerunt mortuis. qua demones intrantes dantes responsa. diuinos obtinuerunt honores. huius tandem ydolum Daniel propheta cum in babiloniam captiuus adducius fuisset cum eius templo subseruit.

De Turri Babylon vel Babylonie

Lemroth gigas manu fortissimus. Vloē proauo suo vita functo libidinem dominandi succensus apud Babilonios imperium usurpauit. Cuius regni p̄ncipium in capo Sennat incepit. In quo conuentionem habuit vir audacissimus et eloquentissimus cunctos ceteros homines a dei timore renocaret eis ⁊ persuasit ut lateres facerent ⁊ igni coquarent ⁊ tuum edificarent excelsam. Cuius autē cacumen vsq; ad celum pertiugeret tanq;

Secunda

Etas

Mundi

ascensuri per eam in celum. Quam cum edificarent magna eorum superbia se contra deum erigentes Edificantum temeritatem dominus hac sola animaduersione percussit. ut gentes due et septuaginta que ibi conuenierant. et descederant ex tribus filiis Noe. quibus una erat lingua totidem linguarum confusione superinducta ut alter alterius vocem non intelligeret. Illa conspiratio sic dissoluta est. ut super omnem terre faciem spargerentur. In quo loco autem hec turris babel stetit paucis noctum est. Ferunt in oriente esse civitatem Emporium nobile Chaldeorum prope Eufrat et Baldach vocitatum. Ibi incole aiunt non longe ab urbe videri magnam congeriem lapidum et deuastationem. Et propter rupes et animalia venerosa non patere excessum. eam ibi fuisse opinantur. Et ab hac singula ad eorum civitatem e babilonia traducta. Turris autem altitudo. Mille centum septuagintaquattuor passuum a Beda fertur habuisse. paulatim altiorib[us] in angustiis coartata describitur et vocatum est nomen Babil. id est confusio. Cum ibi fuit latium universae terre. Et dominus super faciem cunctarum regionum eos dispersit.

Regnum Scytharum in regione septentrionali Initium sumpicit. Vbi primum regnauit Thanaus. a quo et Thanais fluvius. ingenti cognitus fama nonem accepit. Qui in paludem defluit. Neocidemique; Tivalem appellavit. Virgilius in quarto Georgi. Hec itaq[ue] regio ab ipso thanais dividitur fluvio. et una pars remanet in Europa. Altera in asia protenditur. Que autem in europa ad Traciam terminatur. et paucagi gnit animalia et a flumine remanet illesa. que vero in Asia ad origente; vergens. diversas continet gentes. de quarum modibus dixit Justinus in primo Epitho. Communiter autem omnes Scithice gentes equitantes deferunt arcus. Qui non ex aratro. sed ex feris quas venantur vicitant. Regnum hoc quamq[ue] vetustissimum sit. quia barbaum est. Inter quattuor regna principalia non computatur. Nulli tamē hominum Scithica gens unq[ue] cessit. immo et dum arum persarum regnum fugant. Cyrum occidit. Siphirionam Allerandri magni ducem delectauit. Vespion regem cui om-

ni exercitus et belli apparatu repulit atq[ue] fugavit Asiam ter bello subegit. et per annos multis sibi vinctigalem fecit. Ex Scithis autem multi exierunt. quia res magnas gesserunt. Et quibus amazones primo clarissime mulieresque in bellis clara gessere facinora. Hactiani et partii ab eis descenderunt. Attila etiam magis et alijs qui pannionam subegit et aquilegianum exterrit. Ac in germania multas edidit vastationes ab illis descendit. Zeliores humorum rex qui contra Justinianum imperatorem insurrexit. ex Scithia originem durit. Vngari Cathelani Gothiq[ue] vniuersi ex scithis emersere. Dani quoq[ue] ac Thuri et Dicthia prodierunt. Ea quippenatio ex mago Noe nepote ortum habuit. Barbara enim gens est. Quae nec iustum aliquid tenet nec rectum. serpentes et ydola colit. multis inuolutis libidinibus.

Regnum Asiriorum in orientis plaga Annovite Baruch. vicesimoquinto (Eusebio referente) initium sumpcit. Quodquidem regnum pre ceteris omnibus insignius fuit. Cum per annos Centum triginta duos. a primo sege Belo. Nemirothi deusq[ue] ad Sardanapallum ultimum. sub rebus triginta septem portectum fuerit. Asiria autem asie regio fuit. que ab oriente fluo Euphrate ab occidente nostro mari et egypto terminantur. A septentrio vero habet armiam et capadociam a meridie autem Simum Arabicum habet. Et hec est Syria.

Regnum Amazonum feminorum tempore. Bagau inter Scithas et Albanos sumpsisse ortum ferunt. Hee certe feminine Scithice fuerunt iuxta flumen Thaym primum inhabitantes. Deinde ad loca iuxta termodontia flumen deuenient. Qui ideo ab aliquibus Amozonius vocatis sunt. Inde ulterius procedentes magnam Asie partes subegerunt. fuerunt autem his prime regne bel ligere Marthesia et lampedona. que sea parte genitas prohibebant. Que et europa procedentes. magnam Asie partem subegerunt ubi Ephesum et Smirnam atq[ue] alias pluresq[ue]

Secunda etas mundi

nitates condiderunt. Nec eis cū viris res erat nisi veris tempore cum quibus vulgo delectari consueverant quousq; granidas se presentarent. A quibus si mares nasci contigerent, encabanteur. Si feminas amputatis iniustisq; dexteroribus manmis bellica exercebant officia. Vnde et amasiones dicte sunt. Ab a quod est sine, et mamma, quasi sine mamma, has expugnauit hercules et bellorophon filius Blairi rex Corinthi. de his vide Iuslinum in primo Epitho. libro, et Diodorum siculum.

Regnum Egyptiorum tempore Ragani initium sumpsisse constat. In quo teste Ensebio primum regnauit regos, quod quidem crebris et diversis altercatiōnēs seu tumultibus mutatum fuisse legimus, de quo etiam persepe in sacris codicibus habetur mentio duravit usq; ad augustū, ea quippe Egyptus a Nestram filio Cham habitari primum cepta est. Regio siquidem africana queq; ut nonnullis placet ab Egypto. Denay fratre id nomen postea adepta est. Et ut plinius in quinto naturalis hystorie scribit. Ab oriente rubro mari Assirieq; coniungitur. Ab occasu Cyrenen et Aphyice residuum habet. Et a meridie usq; in Ethiopiam protenditur. A septentriōne vero Egyptum mare habet. Et cum ea raro aut nunq; pluat. Utili inundatione secundatur ut in descriptione nili superius positum est.

Regnum Sicio morum in Achaea sequentesimo quarto vite Nachor initium sumpsisse eiusdem refert. ubi primus regnauit Egilaenus, a q; Egilea vocata est. Quae postea donaa, deinde Achaia dicta fuit. Cuius maxime clarum opidum Corinthus fuit. Porro regio hec ut testatur Plinius in quarto naturalis historiere fertissima est oleris. Quae etiam lichaonia vocata fuit de huic modi regno Augustinus de cinoctano de cinitate dei dicit. Sycomorus regnum admodum parvum erat. de quo etias Varro velut antiquo tempore erosus. multa locutus est. Peruenit autem aliquando ad Athenienses. deinde ad latinos. postmodum ad

Soliūm xix

Romanos deniq; ad Thürchos, hoc quipperē gnum duravit usq; ad hel sacerdotis tempora sub regibus quinq; et viginti. Ac duobus et septuaginta supra octingentos annos. post q; sacerdotes carni constituti sunt.

De insulis in generali Lapi.

Tuisle dicte sint. eo q; in salo. id est mariti site sunt. Ex hisnotissime et matrone ponende sunt. Britannia occidentis insula interfusa mari roto orbe diffusa. vocabulo sue gentis cognominata est. Hec aduersa galliarum parte ad prospectum Hispanie sita est. Circum eius quadragies octies septuaginta quinq; milia passuum. multaz magna flumina in ea. fontes calidi. et metallorum copia larga et varia. gagates lapidis. et Margarite plurime ibi sunt. Hec etiaz dicitur communis anglia. Chanathos insula occidentis frigido gallico a britonia est vario termino separata.

Tilos ultima insula occidentis. Tilos indie insula est sūm solinum. Hec fert palmas oleum et vineas. hec omnes terras hoc solo miraculo vincit q; quincq; arbor in ea est nunq; caret folio. ibi mons causasus qui maximam orbis partem perpetuis iugis penetrat. arbores peris ibi ad similitudinem inniperi. Orchades insula occidentis. intra britanniam posita numero vigintires. quarum decem desertae sunt et tredecim coluntur. Scotia eadē et hibernia proxima britannie insula spacos terrarū angustior. sed situ secundior. hec ab Africa in boream porigit illuc nulla anguis. nulla apis avis rara. Gades insula in fine Bethice provincie sita. que dirimit europam ab affrica in qua Herculis columnae sunt. Fortunate insule hoc vocabulo significant omnia ferre bona quasi felices et beatæ fructuum vertate. vnde et gentilium eroe et secularium carmina poetarum. propter solis secunditatem eam paradisum putauerunt. Harum prima dicitur mebronia. secunda Inniona. tertia Capiaria. quarta Theode. alia vivaria. hec site sunt in occidente contra leuam mauritanie. Gorgondes insule sunt occidentis. Item espidum insules sunt Crise et Argire. Tapiroba haec omnes insule occidentis. Sunt et aliae insule que ab hele sponte usq; ad Gades in mari magno sunt constitute. Et primo cyprius insula a Cipro que est in ea nomen accepit. ipsa est et paphon

Secunda

etas

mundi

veneri consecrata famosa quondam dinitis
maxime eris. Ibi enim prima inventio huius
metalli fuit et usus. Creta insula grecie pars
est ingens contra peloponensem. ibi abscondi-
tus est impiter et enutritus. Sicut autem quon-
dam centum vibibus nobilis. unde et centopo-
lis dicta est. Prima remis et sagittis clau-
ruit. Prima litteris iura sicut equestres turmas
prima docuit. studium musicum spondeis et
dactilis in ea captum est. Capitis copiosa. cer-
vis eget. lupus vulpes et alia feratum noria
et usquam gignit serpentes nullus. nulla no-
cta et si inueniatur statim moritur. larga est
vitibus et arboribus. diptamus herba ibi na-
scitur. phalangos venenatos gignit. Abi-
dos insula est europe super hellespontum posi-
ta. Choos insula est adiacens provincie athi-
ce in qua ypocrates medicus natus est. Et ut
varro testis est prima arte laneficij in ornamen-
tum feminarum clavuit. Cyclades insule gre-
ci quidam autumant dictas. eo quod et si spacijs
longioribus a delo proiecti in orbem tamen cir-
ca delon sitae sunt. Nam orbem cyclon greci di-
ci dicunt. Quidam vero non quod in orbem dige-
ste. sed propter scopulos qui circa eas sunt di-
cas cyclades putant. Hec in hellesponto inter-
egeum et maleum mare constitute. Circumbat
tne etiam pelago mirtheo. Sunt autem om-
nes numero quinquagintares. metropolis ea-
rum rhodus. Delos est insula in medio cicla-
dum sita. et dicta delos fertur. quia post dilu-
vium ogigi temporebus notatur cum orbem
multis mensibus non continua in umbraasset
ante omnis terras radibus solis illuminata. sorti-
taq; ex ea nomen quod prima visibus manifesta-
ta fuisset. Nam delon grece manifestum di-
cunt. Ipsa est et ortigia ubi primum vise sunt
coturnices aves quas greci ortigias vocant. in
hac insula latona enira est appollinem et dy-
nam. Delos autem et civitas dicitur et insula.

Rhodus prima cicladum est. Carpa-
thos est una alia ex cicladibus. Cithera alia est
ex cicladibus ubi est ora venus. Icharia est
alia. Ehyon insula. Syra lingua appellat
eo quod ibi mastix gignitur. Samo insula est
in mari egeo. ubi nata est Juno ex qua fuit si-
billa samia et pitagoras samius a quo phi-
losophie nomen invenitum est. In hac insula
primo vasa fictilia reperta dicuntur. Sicilia et
Sichano rege sichania dicta est. deinde a sicu-
lo yiali fratre sicilia dicta. prius autem trin-
gula

ria dicta propter tria acra. id est promonta-
ria pelorum. parthuum et lybium. hec ab yta-
lia exiguo freto discreta est. affricum mare pro-
spectans. terris fructifera. ventis et sulphure ple-
na. Unde et ibi ethne montis extant incendia.
in cuius freto seilla et caribdis quibus navigia.
aut absorbentur aut colliduntur. Sicut autem
patria quondam cicoplum et postea nutriti
rannorum principem vibium siracusam ha-
bet. in ea insula primum invenita est comedia
mare eius corallum gegrnit et achatem lapides
flumen achatem dat omnis ambitus eius clau-
ditur stadiorum trium milium. Eolie insule
sicilie appellate sunt ab eolo ypothe filio. que
poete finerunt regem fuisse ventorum. Sed
varro dicit. Rector fuit istarum insularum. et
quoniam ex earum nebulis et fumo futuros p-
dicabat flatus ventorum ab imperitis vissus
est ventos sua potestate retinuisse. Eodem in-
sule et vulchane vocantur quod et ipse sicut Eth-
nas ardeant. Sunt autem nouem habentes p-
pia nomina. quarum prima Lipparis. alte-
ra trasia. Sardus Herculis filius cum ma-
gna multitudine a lybia profectus sardiniam
occupavit et ex suo vocabulo insule nomen de-
dit. Hec in Africo mari in longitudine milia
centum in latitudine quadraginta passuum
In ea neque serpens gignit neque lupus. fon-
tes habet Sardinia calidos. infirmis medelaz
prebentes. furibus cecitatem si sacramento da-
to aquas eins tetigerint. Corsice insule exor-
dium incole lignres deberunt appellantes eas
ex nomine ducis. Dividitur autem a sardinia
viginti milium freto cincta. ad prospectum ita-
lie Ebosus insula est hyspanie. Baleares
insule hyspanie duae sunt. Astrosiades et Gen-
fines. in his primum invenitur est usus funda-
rum quibus lapides emittuntur. multe et alie
sunt insule quia inhabitare hic non numeran-
tur.

A Masonia est regio. partim in asia. et
partim in Europa que albanie est vi-
cina. et ab amasonibus est vocata.
Fuerunt autem amazones gotorum qui eri-
erunt de inferiori scithia europe ut dicit Isido-
rus libro nono que maritis suis in dolo inter-
fectis virorum suorum arma atripientes ho-
stes virili animo aggressae. de marinorum suis
rum necesse sumpserunt debitam vltionem. Nam
omnem masculum a seni usq; ad parvulum

Secunda etas mundi

in ore gladij perimerunt. et seminas reseruantur et hostium spolia deripientes. Deinceps pariter sine masculorum consortio vivere decreuerunt. que duas reginas scilicet. Marthesiam et lampedonam maritorum exemplo (cū semper duo solebant esse reges) super se statuerunt quoniam una procedens cum exercitu contra hostes dimicabat. Altera interim rem publicam gubernabat effecte sunt autem tam fortes brevi tempore bellatrixes q̄ magnam partem asseverare. Camie dominio suo subiacebunt. inter ipsas vero nullum penitus masculum vivere voluerat ratione aliqua permisérunt. et finitimi genitibus maritos sibilis gratia elegerunt. ad quos statutis temporibus accedentes problem conceperunt. Sed tempore completo ad conceptionis officium instituto. maritos a se recedere et alias mansiones querere coegerunt. masculos autem filios vel emectabant vel debito tempore patribus transmittabant. filias vero sibi reseruantur eas ad sagitandum et venandum informabant. et ne in sagittarū icib⁹ māillarum grossicie impedirent eis in viij. vt dicunt anno mammillas detras exirebant. et ideo amasones sunt dicte. id est sine mamma. ut dicit Isidorus libro nono. has unimammatas antiquitus multi vocauerunt. Quarum feritatem domuit ut dicitur primo hercules. deinde achiles. Sed hoc potius fuit per amiciam q̄ per vires sicut in gestis grecorum et amasonum continentur. Dicit autem isidorus q̄ per Alexandrum magnum amasones usq; ad intermissionem penitus sunt delete. Sed historia Alexandri hec nō dicit. immo dicitur amasonum regina alexandro postulanti tributa p̄muncios rescripsisse. de tua prudentia est mirandum q̄ cum feminis configere statuisti. quare si fauente nobis fortuna succumbere te contingat. merito eos confusus cum amulieribus sis delictus. q̄ si iratis nobis dijs nos deniceris parum tibi poterit cedere ad honores. quia de mulieribus triumphasti. super cuius responsu ad admirationem ductus rex generosus dicit. decens forenon per gladium et furor. mulieris vincere. sed potius per amorem. propter quod libertatem eis concessit et ipsas non violentia sed potius amicicia suo imperio subiungavit. De eorum regno scriptus est in folio precedenti.

Solum

¶

Nobilitas circa hec tempora fertur introducta. Et nota q̄ pluribus de causis nobilitas instituta fuit. Prima fuit necessitatibus. Crescente enim humano genere. cum homines ad malum proni essent. oportuit prohibere insultus piauorum aduersus bonos. et iō eligebatur aliquis vir bonus instior ceteris at q̄ prudentior qui communitate presideret virtuosos promoueret. mediocres defederet et males coiceret. Hinc dictus est nobilis quasi prealijs in virtutibus notabilis. Unde Hyeronimus. Uihil aliud video in nobilitate appetendum nisi q̄ nobiles quadam necessitate constringantur. ne ab antiquorum probitate degenerent. Secunda causa fuit discilia plebius que recte iudicium ignorabat. licet tamen inter se pacate vinerent. Nam adeo ebetes fuerunt q̄ nihil magnipendere valuerunt. nisi quod vulgaris opinione celebrabantur. Unde expediebat pro ipsarum pace conservanda. ut ex natalibus nobilium principes haberent. Tertia causa p̄cessit et fortitudine aliqua singulari. Nonnulli enim communitates granate ob incursus hostiles tale editum sanxerunt ut quicunq; patriam a talibus liberaret. Ius nobilitatis pro sa et heredibus suis perpetuo obtineret. hoc modo plures nobilitati leguntur. Quarta causa ex abundantia distitarum sumitur. Aliquando enim populares nimia penuria victualium atenuati tradiderrunt se et sua alicui dimitti. ut hoc pacto malum in opio temperarent. ut enim deinceps velut nobilem et dominum recognoscere. Inveniuntur etiam quedam nobilitates per diuinum oraculum institute licet paucum. quoniam aliquae permanerunt. ut in Danid. aliquo cito defecerunt ut Saul. et Jeroboam. et quorundam aliorum. pluitime quoq; legitur nobilitates per violentiam et tyrannidem interdicta. quarum similiter aliquae statim destructe et penitus delete fuerunt. aliquae stabiles permanerunt. Et nota q̄ s̄m veteres historias raro aut nonq; in paganismo nobilitatē stirpes perpetuitate fuerint propter superbiam.

Jus nata sit nobilitas vide

e 14

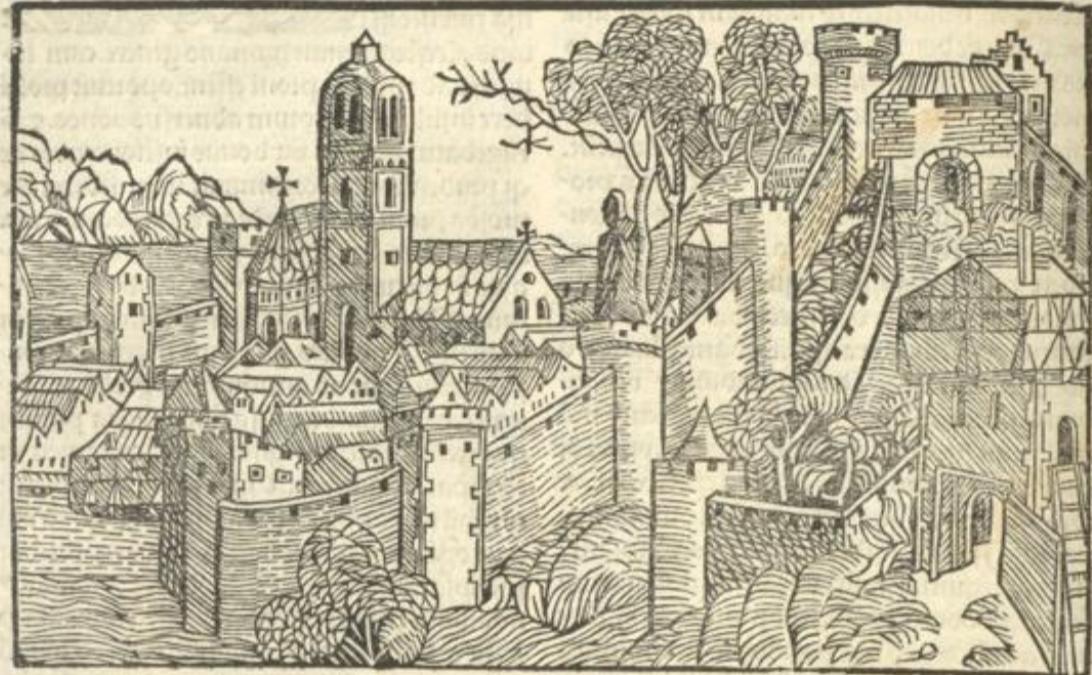
Secunda

Etas

mundi

et tyrannidem. Multe etiam apud christanos propter eandem causam delete sunt. In illud Ecclesiastici decimo. Sedes ducum superbonum destruit dominus. et sedere fecit mites pro eis. Item nota quod nemo unquam nobilitatem odio habuit. quia est bonus per se appetibile. sicut virtus aut religio. sed multi sancti eam fugerunt.

ob grande miraculum quod in ea latet. propter difficultatem maximam ipsi annexam. hoc satis in sancto propheta daniel apparuit. quem ipsemet deus tam peculiariter elegit. Relinquit ergo. quod vir paucissimi ad tantam sublimitatem ydony fuerunt.

Ninuen sine Ulyssibus trium dictum
itinere civitatem grandem condidit
Ulinus rex assiriorum patre eius be-
lo morte sublato (ut ante patuit) et regni ca-
put constituit. in qua dyadema suscepit du-
xit totam vitam inquietam. veterem et quasi
anitum genitum morem noua imperij cupidi-
tate mutavit inferens bella finitimis et ruidis.
adhuc ad resistendum populos superauit. et
ad libic finem usque peruenit. Ulinus igitur ma-
gnitudine quesite nominationis cotinua pos-
sessione firmavi. Domitis igitur proximis ac-
cessione virium fortior ad alios transiret et pro-
xima queque victoria instrumentum sequentis
esset totius orientis populos subegit. Postre-
mo illi bellum cum Zoroaste rege. Bactriano-
rum fuit qui prius artes magicas innenisse
et siderum motus diligenter spectasse (ut
plenius de eo patet) quo occiso et ipse decep-

sit relicto impubere. Uino et vrore Semiramis.
Ab hanc magnaz civitatem missus fuit
Jonas propheta. quem hebrei virum sanctum
nominant. Is cum videbat peccatores civita-
tis Ulini dei misericordiam sua prophetia co-
secutores. ne videbatur falso predicare ad denun-
ciandum eiusdem civitatis interitum ire omni-
no recusabat. Ideo a conspectu dei se fugere pos-
se putauit. propter quod in mare demersus a
ceto deglutitus est.

Edolatrie scelus execrandum quod fuit
omnis mali principium hijs temporib-
us initium sumpsit. Tribus maxime
de causis. ut ex veterum monumentis collige-
re possumus homines ad ydolorum cultum al-
lecti affectione scilicet timore adulacione et ar-
tificium diligentia circa sculpturas

Linea Christi
Sarach

Sarach filius raz-
gau natus est an-
no mundi. 2905.
vixit autem annis 230. et mor-
tus est.

Uachor

Nachor filius sa-
rach nat⁹ est an-
no mundi. 3035.
ani vite ei⁹. 148. et defunct⁹

Thare

Thare si-nachorna
atus est anno mun-
di: 3114. et habuit iij. fi-
lios. vixit autem. 205. genuit autem
abraham nachor et aram. Ar-
am tertius filius thare habuit
vnū filium et duas filias sa-
rai vrois abrahe. Melcha vr-
or Uachor. Loth filius Aram
habuit duos filios scilicet
Moab id est pater moabi-
tarum. Amon secundus pa-
ter amonitarum.

AXam cum genuis-
set Loth filius uni
cam et Sarai et
Meicham filia inter chal-

Loth

Aman

Moab

deos mortuus est in ciui-
tate Caldeorum que dici-
tur hur. Eius autem filias
fratres sui duxerunt vro-
res. Uachor scilicet Mel-
cham et Abraham Sa-
ray. Porro thare dum ter-
ram Caldeorum odio ha-
buerat propter idola que
apud eos in precio habe-
bantur. quia ignem ado-
rabant. et propter ludicum
Aram filij sui migravit cu-
suis in charam mesopota-
mie civitatem. ubi et de-
mum mortu⁹ est. cum vi-
risset annis. cc.v. iam em
homines vita decrescere in-
cipiebat. Et paulatim di-
es eius siebant breviores
vsq⁹ ad generationem
moysi

Aram

Secunda

Lya puma si
lia Laban

hos prim⁹ fi. Nachor

Job fili⁹ hos

Mundi

Rachel secunda fi-
lia Laban

Sed⁹ hos ⁊ haber do
as filios

Prim⁹ vocatur Beor
Secundus Balaam

Laban qui habuit do
as filias

Daniel sed⁹ fili⁹ nach-
or huit vnu fi. vna fi.

Nachor sed⁹ fili⁹ thare
Melcha vror ei⁹ ⁊ ha-
bit octo filias

Rebecca prima
vror ysaac

Casach qntos

Camuel qrt⁹ fili⁹

Bela octau⁹ fili⁹ Pheldas septim⁹

Aran sertys

Sara

Melchah

Nachor vero octo de melchah genuit fi-
lios e quib⁹ batuel tertius fuit qui ge-
nuit rebeccam filiam ⁊ laban filium.
Iste Nachor secundus filius thare, vror eius
melchah. Hos primus filius nachor. Job fi-
lius hos. Huius secundus fili⁹ nachor habuit
duos filios, videlicet beor prim⁹ balaam sed⁹.
Batuel tert⁹ filius nachor filius habuit vnu
labā ⁊ vnam filiā rebecca. Laban fili⁹ batuel
duas habuit filias q̄s post seruitū. 14. annoꝝ
iacob filio rebecca sororis sue in vrore tradidit

Lya puma filia labā pmaqz vror iacob lip-
pa ocul⁹ genuit sex filios ⁊ vna filiā. Secunda fi-
lia labā rachel vror iacob, diu sterlis tandem
genuit duos filios et mortua in pto. sepelit⁹ ppe
bethleem. Rebecca vror ysaac. Istā rebecca
dedit ysaac fili⁹ abrahā i vrorē quā helieser ser-
vus abrahā abduxit de arā mesopotāmiae in ter-
rā chanaā. q̄ annūte solent ut despōsanda pri-
regrat de p̄fensiū Camuel qrt⁹ fili⁹ nachor. Ca-
seth. qnt⁹ fili⁹. Arā sert⁹ fili⁹ Pheldas septim⁹
filius. Bela octau⁹ fili⁹.